

۱۲۸ ۴ ۲۸۵
۹۴۱۱۲.

عرصه‌های زندگی خصوصی

و

زندگی جمعی

به جانب یک معماری انسانی

تألیف

سرجیوس ایوان چرمایف

ترجمه

دکتر منوچهر مزینی

شماره مسلسل ۸۵۱۱

شماره انتشار ۱۴۲۸

انتشارات دانشگاه تهران

سرشناسه : چرمایف، سرژیوس ایوان، ۱۹۰۰ - Chemayff, Sergius Ivan
 عنوان و نام پدیدآور : عرصه‌های زندگی خصوصی و زندگی جمعی به جانب یک معماری انسانی
 تألیف سرج چرمانف، کریستفر الکساندر؛ ترجمه منوچهر مزینی
 مشخصات نشر : تهران. دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات.
 مشخصات ظاهری : ۳۲۵ ص. مصور، نمونه.
 فروست : (انتشارات دانشگاه تهران، ۱۴۲۸).
 وضعیت فهرست‌نویسی : فهرست‌نویسی قبلی
 یادداشت : عنوان اصلی : Serge Chemaaye Christopher Alexander
 یادداشت : چاپ پنجم.
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس : 978-964-03-3954-1
 شابک : 978-964-03-3954-1
 شناسه زوده : دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۶۲۲۷

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لو، شرد، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگردقیقانه می‌شود.

عنوان: عرصه‌های زندگی خصوصی و زندگی جمعی به جانب یک معماری انسانی

تألیف: سرژیوس ایوان چرمایف

ترجمه: دکتر منوچهر مزینی

نوبت چاپ: پنجم

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

ISBN: 978-964-03-3954-1

9 789640 339541

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجم است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها: ۱۸۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید قزّی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

فهرست مندرجات

صفحات	چند نکته درباره چاپ دوم
بگدو	پیشنهاد یک مدل برای سنجش آثار معماری
بیست و سه	سخنی از مترجم
۴-۱	مقدمه
۱۱-۶	پیشگفتار
۱۴-۱۲	بخش نخست - فرهنگ جمعی
۱۴۲-۱۵	زمینه کار
۳۲-۱۷	۱- نابودی محیط - نمونه دوم
۴۲-۳۳	۲- مناظر زیبای طبیعت - نیست است
۵۴-۴۳	۳- شهر رو به نیستی است
۶۸-۵۵	۴- عدم موفقیت حومه‌ها
۸۲-۶۹	۵- در جستجوی بعدی کوچک
۹۸-۸۳	۶- اتومبیل : دشمن شماره یک
۱۱۴-۹۹	۷- سروصدا : دشمن شماره دو
۱۲۶-۱۱۵	۸- اعتقاد و نبرد
۱۴۲-۱۲۷	بخش دوم - ساختمانهای مسکونی شهری
۳۲۶-۳۱۳	۹- کالبدشناسی شهرنشینی
۱۷۲-۱۴۵	۱۰- کدام تسلسل مراتب؟
۱۸۶-۱۷۳	۱۱- تعریف مسئله
۲۲۶-۱۸۷	۱۲- برآوردی متقدانه
۲۶۲-۲۲۷	۱۳- کالبدشکافی زندگی خصوصی
۳۱۴-۲۶۳	۱۴- عوامل جدید برنامه‌ریزی
۳۲۶-۳۱۵	

چند نکته در باره چاپ دوم

این کتاب که اکنون چاپ دوم آن را در دست دارید، از آغاز انتشار تا کنون منحصر به فرد مانده و به صورت یک اثر کلاسیک مورد مراجعه معماران، شهرسازان، صاحب نظران و دانشجویان بسیاری از کشورهای جهان است. یکی از دو مؤلف آن، کریستوفر الکساندر، که اکنون سال است استاد معماری و شهرسازی دانشگاه برکلی است تألیفات و مطالعات علمی دیگر بر رده های زندگی جمعی و زندگی خصوصی افزوده است که به سبب آثار تحقیقاتی اش برای نخستین بار - آن ها که من می دانم برای آخرین بار - جایزه مدال طلای انجمن آرشیوتک های آمریکا را که غیر از او فقط به صاحبان آثار معماری تعلق گرفته و می گیرد نصیب خود ساخته است.

در بیشتر مطالعات و تألیفات الکساندر، کتاب حاضر، که یکی از نخستین آثار او است، جوهر و اساس کار را فراهم می آورد، بد قسمی که اگر کسی این کتاب را نخوانده باشد و سایر آثار الکساندر را مطالعه کند، کلیدی را که برای تکامل آثار وی لازم است نیافته و بدین تعبیر مغبون است.

اهمیت عرصه های زندگی جمعی و زندگی خصوصی در این است که تقریباً برای نخستین بار راه را برای ورود تجزیه و تحلیل علمی به عرصه معماری نشان داده است. در مقاله ای که به دنبال این گفتار کوتاه می آید، من کوشیده ام جای این تجزیه و تحلیل را در روند طراحی معماری معلوم دارم و تصویری کنم از جمله نتایج این کوشش این باشد که در رحمت مؤلفین این کتاب را بیشتر به شناسائی آورد و نشان دهد که در سنجش آثار معماری، این کتاب چه نقش جالب، بی تکرانه و دقیقی دارد.

از مزایای دیگر این کتاب این است که خود را با مسائل عادی و احیاناً پیش پا افتاده معماری و شهرسازی روبرو می کند. مسائلی که در عین حال مورد نیاز همه طرح های معماری و شهرسازی است و هیچ طراح معماری و شهرسازی را از آن ها گریزی نیست. اما بی اعتنائی به این مسائل که گاه به سبب سودجویی، گاه شتاب و گاه غفلت و بی اطلاعی صورت می گیرد معنایش عدم آسایش برای کسانی است که باید عملاً سالیان دراز در ساختمان هایی که حاصل چنین طراحی هایی است زندگی کنند. چندبار در اتاق های خواب رویه مشرق خواب خوش صبح گاهی

از شما سلب شده است؟ چندبار در اتاق‌های کار رویه مغرب آفتاب مزاحم تابستان اسکان کار را در ساعات بعد از ظهر از شما سلب کرده است؟ برای رفتن به یک ساختمان چندبار به دنبال یافتن پارکینگ سرگردان شده‌اید؟ چقدر از صدای مزاحم همسایگان دیوار به دیوار ناراحت شده‌اید؟ این‌ها و صدها مسئله نظیرشان مسائل به ظاهر ساده‌ای هستند که در عرصه طراحی معماران و شهرسازان بر برج عاج نشسته جایی ندارند؛ اما به راستی از اساسی‌ترین مسائلی هستند که باید در طراحی معماری مورد توجه قرار گیرند و عرصه‌های زندگی جمعی و زندگی خصوصی ما را بدان‌ها متوجه می‌کند و راه‌های چیرگی و تسلط بر آن‌ها را بر اساس اندیشه‌ها و تجارب مؤلفین نشان می‌دهد.

البته غیر از این مسائل، ملاحظات اساسی دیگری در معماری مطرح‌اند که در مقاله‌ای که در این گفتار می‌آید مورد بحث قرار گرفته‌اند. اگرچه کتاب حاضر به این ملاحظات نمی‌پردازد و بدین تعبیر باید این مقاله را سکملی بر آن به‌شمار آورد؛ اما به اعتقاد من روش نظام یافتن این مسائل مؤننین کتاب حاضر ارائه داده‌اند حتی می‌توان در بررسی این ملاحظات نیز به‌کارگرفت.

منوچهر مزینی

بهاران ۱۳۷۱